

Noen "rettsmedisinske" momenter om Vulva

November 2021

Berit.schei@ntnu.no

Hvorfor mer om Vulva

I erklæringene:

"Normale forhold" -tja Compared with what?

"Rødt" - tja - hvor rødt kan det bli?

"Ser sårt ut" ?

"Ser ut som etter voldtekt"

Sjeldent vurdering av andre årsaker

"andre årsaker kan ikke utelukkes" ... noen
formuleringer som brukes

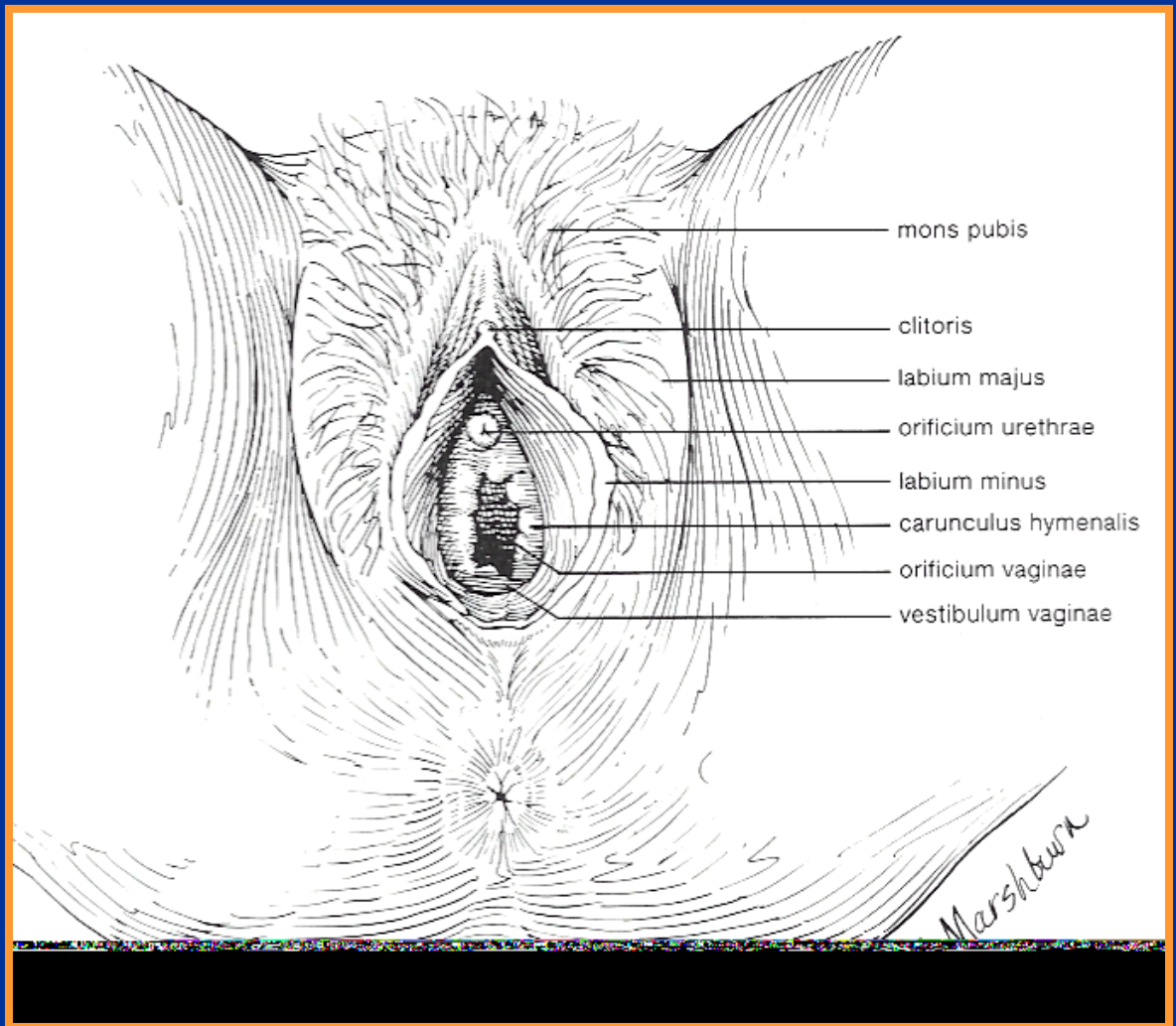
Hvorfor "se nærmere" på vulva

- Medisinske tilstander kan påvirke skade omfang
- Alternative forklaringer
- Tilfeldig funn som trenger behandling

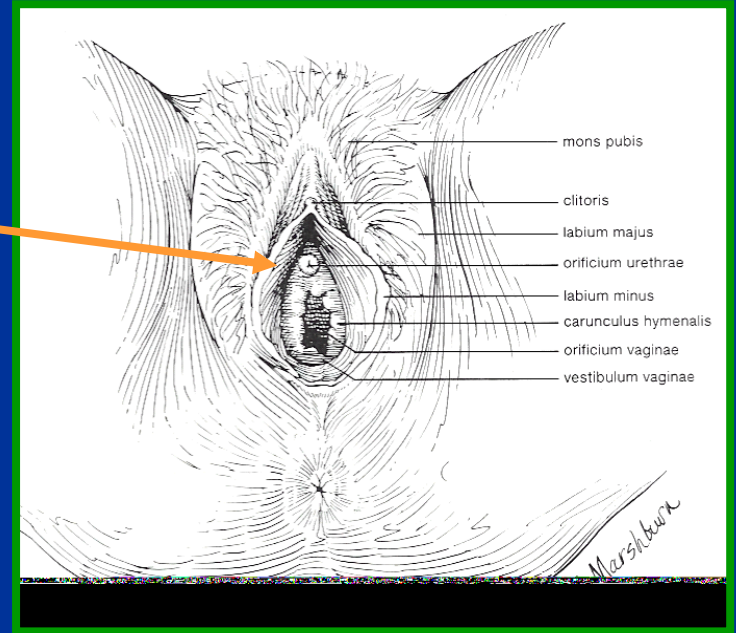
Alltid - kontroller selv!
eller henvisning til undersøkelse hos
spesialist dersom du er i tvil!

Vulva -
Stilisert
Store normale
Variasjoner

Vestibulum Forgården
innenfor
Harts linje er
Overgang
Mellom ikke
keratinisert vev
/keratinisert
"lepperødt" innenfor

Men "rødt " også
Utenfor Tynn keratinisering
Kun ytre side av store
Kjønnglepper er behåret

Områder for beskrivelse av kjønnsorganene

- Clitoris → clitoris
- urethralåpningen → urinrørsmunningen
- suburethrale område → under urinrørsmunningen
- introitus vaginae → skjedeinngangen
- carunculus hyminalis → skjedekransen
- fossa naviculare → mellom jomfruhinnen og de små kjønnslepper
- posterior fourchette → mellom de små og store kjønnslepper
- perineum → "mellomkjøttet"

Noen tilstander å ha i mente

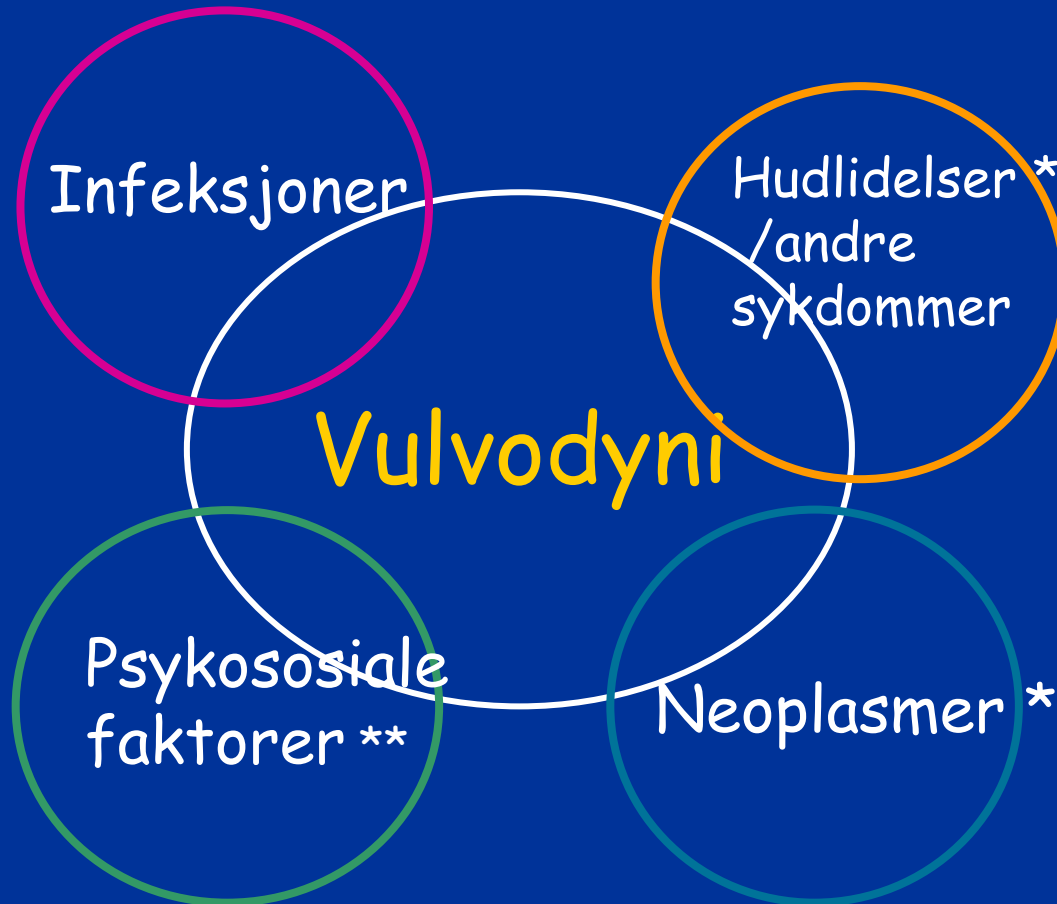
Vulvodynia smertetilstand uten spesifikk årsak

- **Generalisert ikkeprovosert vulvodyni**
 - Konstante, brennende, stikkende, kløende smerter
- **Provosert, lokalisert vulvodyni**
(vestibulodyni)
 - **Primær** - "aldri kunnet bruke tampong"
"kom ved første samleie"
 - **Sekundær** - kom etter smertefri periode

Hvilken relevans for undersøkelsen etter voldtekt?

Hvilke andre tilstander ?

* *Bowen et al AJOG 2008*

** *Ehrstrøm et al. J psychosomatic Obstet Gynecol 2009*

Tilstander som påvirker Vulva "too little or too much"

- Hormoner
- For "mye hormoner" hos unge og P-pillerbrukere
- For "lite hormoner" hos postpartumkvinner og postmenopausale
- Melkesyrebakterier
- For mye melksyrebakteriet - "cytolytisk"
- For "lite" melkesyrebakterier - bakteriell vaginose

Tenk : Sopp - Herpes og Condylomer ved

- Hevelse - rødme
- Sår
- Veskefylte/ ikke blemmer
- Slimhinne defekter
- "utvekster" obs normal papillomatose

Hud sykdommer å ha i mente

- Folikulitter – Barbering....
- Eksem; atopisk eller kontakt
- Lichen sclerosus, hyppig
- Lichen planus, sjelden

Lichen simplex chronicus

- Kronisk kløe
- Sekundær lichenifisering
- Ekskoriasjoner
- Erosjoner
- Ikke synekier

Kan også være allergisk - kontakt

- Kontaktallergi ?
- Irritativt ?
 - Antimykotika
 - Såpe
 - Våtservietter
 - Parfyme ?
- Anamnese

Lichen sclerosus

- Kronisk benign inflammatorisk hudlidelse
- Rammer stort sett Vulva
- Relativ vanlig tilstand
 - Ca 1:30 av eldre kvinner
- To typer
 - Prepubertalt
 - Post /-perimenopausale kvinner

Lichen sclerosus vulva

■ Symptomer

- KLØE, sårhet
- Ubehag, Dysuri
- Dysparunie

■ Funn

- Atrofisk hud
- Purpura/ ekkymoser
- Endret arkitektur
- Synekier
- Købner !:traumer/skader

Lichen planus

- Hudlidelse som
- Vulva, vagina, cervix
- Kløende flate papler (lilla)
 - Hypertrofiske, atrofiske, bullae ,annulare
- Mucosa : buccalt, tunge
 - øsofagus, konjunktiva, blære, nese, larynx, mage, anus
- Negler

Noen Symptomer og funn ved lichen planus vulva

Symptomer

Kløe

Smerte

Brenning

Sårhet

Funn

Sammenvokstninger

Opphevet normal
anatomi

Innesnevring av
skjedeinngang

"Six o'clock split" eller skade?

Hvilke anamnestiske
Opplysninger ønsker
du?

Hvilke prøver bør
du ta?

Hva er differensial
Diagnosen?

Oppsummering

- Beskriv hva du ser- alle strukturer
- Husk anamnese på vulvalidelser/hudlidelser
- Billedokumentasjon
 - Konsulter spesialist
- Følg opp - ta til kontroll
- Husk behandling !

